

Nieuw-Zeelandse Kiwi-model met centrale inkoop generieken is niet goedkoper

Opnieuw meer generieke medicijnen verstrekt

Ruim 72% van de receptgeneesmiddelen die openbare apotheken verstrekken is een generiek geneesmiddel, terwijl hun kosten nog geen 17% van het totaal uitmaken. Ondanks dat Nederland hiermee in Europa een van de gunstigste volume-kosten-aandelen kent, roept de politiek op tot een systeem met centrale inkoop zoals in Nieuw-Zeeland.

In 2015 verstrekten Nederlandse apothekers 167 miljoen keer een receptplichtig generiek geneesmiddel. Dat is 6% meer dan in 2014. Het toegenomen gebruik van generieke maagzuurremmers, cholesterolverlagers, anti-psychotica, antidepressiva en opioïde pijnstillers is alleen al verantwoordelijk voor de helft van de totale stijging. Het aandeel generieke geneesmiddelverstreking van het totaal nam toe van 71,4% in 2014 tot 72,4% in 2015. Tien jaar geleden was dit nog maar 51,8%. Generieke geneesmiddelen zijn gemaakt naar het voorbeeld van een merkgeneesmiddel waarvan het patent is verlopen en dragen in principe de naam van de werkzame stof(fen).

Maximale substitutie

Bij geneesmiddelen waarvan een generieke variant beschikbaar is, leveren apothekers bijna altijd een generiek geneesmiddel af. Net als in 2014 kwam de substitutiegraad in 2015 uit op 97,1%. Vanwege beperkte substitutiemogelijkheden bij sommige indicaties, ten gevolge van patiëntaandoeningen of vanwege productkenmerken, zal een verdere verhoging nog maar zeer beperkt

haalbaar zijn. Zo is bij meer dan de helft van de multisource-geneesmiddelen zelfs al een substitutiegraad van 100% bereikt.

Multisource-geneesmiddelen zijn geneesmiddelen waarvan generieke equivalente varianten van twee of meer leveranciers beschikbaar zijn. Met de substitutiegraad wordt de mate bedoeld waarin apotheken een generiek geneesmiddel verstrekken als er een keuze is tussen een generiek middel en een spécialité.

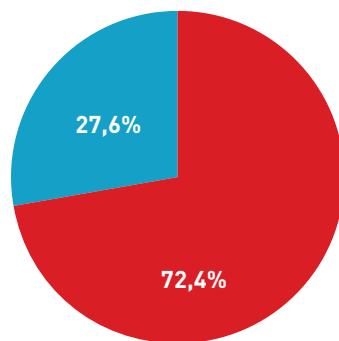
Kiwi-model

Ondanks hun grote aandeel in het aantal verstrekkingen genereren generieke geneesmiddelen slechts 16,5% van de geneesmiddelkosten. Daarmee hoort Nederland in Europa tot de landen met het hoogste generieke aandeel in volume, maar met naar verhouding verreweg het laagste kostenaandeel. De kosten van een gene-

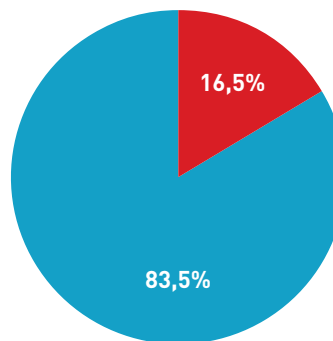
riek geneesmiddel bedroegen in 2015 gemiddeld € 2,56 per persoon per maand. In 2005 was dat nog € 6,50. Desondanks zijn deze kosten voor sommige politici nog niet laag genoeg. Onlangs dienden de Kamerleden Voortman (GroenLinks) en Van Dijk (PvdA) een motie in, waarin zij de minister vroegen onderzoek te doen naar een systeem van centrale inkoop van generieke geneesmiddelen, conform het Nieuw-Zeelandse 'Kiwi-model'. Hoewel de gemiddelde lijstprijzen van de tien meest gebruikte generieke geneesmiddelen in Nederland licht hoger zijn dan die in Nieuw-Zeeland, is het niet waarschijnlijk dat het 'Kiwi-model' de prijzen van generieke geneesmiddelen in Nederland nog verder doet dalen. Rekening houdend met laagsteprijsgaranties en andere prijsafspraken in verzekeraarscontracten zijn de prijzen in Nederland zelfs lager. ■

Het volumeaandeel staat in schril contrast met het kostenaandeel

verstrekkingen

kosten

■ generiek ■ spécialité en overig

AAANDEEL GENERIEKE RECEPTPLICHTIGE GENEESMIDDELEN IN VOLUME EN KOSTEN, 2015.